

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی
دوره ۷، شماره ۲۷، زمستان ۱۳۹۸
ص ص : ۱۴۷-۱۶۰

بررسی عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی (مطالعه موردی: ورزش فوتبال)

محمد سلطان حسینی^۱ - مهدی سلیمی^{۲*} - محسن طیبی^۳

۱. دانشیار، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران ۲. استادیار، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران ۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
(تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۹/۲۴ ، تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۰۷/۳۰)

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی بود. روش تحقیق توصیفی از نوع تحلیلی و از لحاظ هدف کاربردی بود که به روش میدانی اجرا شد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه افرادی بود که در شرط‌بندی فوتبال به صورت اینترنتی شرکت می‌کردند که با توجه به دسترسی نداشتند به آنها، تعداد ۱۲۴ نفر به عنوان نمونه تحقیق به روش نمونه‌گیری گلوبلبروفی انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری تحقیق شامل پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای شامل ۲۱ شاخص و ۴ مؤلفه بود که روایی صوری و محتوایی آن ضمن بررسی دقیق متون و ادبیات تحقیق، پس از نظرخواهی از استادان و متخصصان تأیید شد. همچنین پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ (۰/۸۷) محاسبه شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و روش‌های آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم) در محیط نرم‌افزارهای SPSS و Lisrel استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد مهم‌ترین عامل‌های مشارکت در شرط‌بندی به ترتیب شامل عوامل اقتصادی و مالی، حرص و طمع، هیجان و اعتیاد به شرط‌بندی بودند.

واژه‌های کلیدی

اعتیاد به شرط‌بندی، حرص و طمع، عوامل اقتصادی، فوتبال، ورزش، هیجان.

مقدمه

معضل مبارزه کنند (۱۶). پیشینه فساد در ورزش را می‌توان به اولین موارد ثبت شده آن، که به ورزشکاری از روم نسبت داده شده بود، برگرداند که در سال ۳۸۸ قبل از میلاد به سه رقیب خود رشوه داد تا بتواند برنده مسابقات شود (۱). گورس و چادویک^۱ (۲۰۱۰) نیز در مطالعه بازی‌های المپیک ۲۰۰۲ آمریکا، دوپینگ، تبانی، اصلاح امتیازها و دستکاری در نتیجه رقابت‌ها را به عنوان فساد در برگزاری این دوره از مسابقات گزارش دادند (۸). در پژوهشی دیگر مک‌کلوی و مورمان^۲ (۲۰۰۷) به بررسی استفاده غیرقانونی برخی شبکه‌های تلویزیونی و شرکت‌های تجاری از نام سازمان‌های ورزشی برای پیشبرد اهداف شخصی پرداخته و بر لزوم وضع قوانین و مقرراتی برای جلوگیری از این امر تأکید کرده‌اند (۱۸). البته، توسعه اینترنت در اواسط دهه ۱۹۹۰ در افزایش فساد در ورزش و شرط‌بندی ورزشی از طریق پیمودن مرزهای کشورها و فراهم آوردن بازار شرط‌بندی جهانی سهم بسزایی داشت (۱۵). امروزه مکان‌های بین‌المللی مجازی وجود دارند که افراد می‌توانند بر روی هر ورزش یا ورزشکاری در هر نقطه از جهان و در هر زمانی که بخواهند شرط‌بندی کنند (۲۲). این رشد در بازار شرط‌بندی ورزشی در جهان سکویی را برای انتقال جرائم سازمانی و ترویج فسادهای برخاسته از شرط‌بندی فراهم می‌کند (۴). در سراسر جهان فسادهای برخاسته از شرط‌بندی آثار منفی بر برخی ورزش‌ها مانند لیگ‌های فوتبال، تنیس، کریکت و راگبی داشته است (۷). ادبیات مربوط به شرط‌بندی‌های ورزشی و تأثیر آن در صحت ورزش، بهویژه فساد مبتنی بر شرط‌بندی، هنوز در حال ظهور بوده و اغلب در اروپا، آسیا و موارد بین‌المللی متوجه است (۱۵). فسادهای برخاسته از شرط‌بندی، یک اصطلاح است که شامل فعالیت‌های مرتبط با دستکاری مسابقه^۳

نمونه‌هایی از فساد اداری کم و بیش در هر سازمان مشاهده می‌شود. سازمان‌های ورزشی، از جمله سازمان تربیت بدنی و فدراسیون‌های ورزشی به عنوان بزرگ‌ترین گروه از سازمان‌های ورزشی کشور نیز جزء سازمان‌هایی هستند که به دلیل نقش و مسئولیت مهمی که در توسعه ورزش و تأمین سلامت مردم دارند، ضرر و زیان فساد اداری می‌تواند تأثیر عمیق‌تری بر آنها داشته باشد. این چالش‌ها همواره پیش روی مدیران ورزشی بوده و به دلیل عدم کنترل سازمان بر علل پیدایش آنها، کنترل آنها نیز دشوار است (۲). دیدگاه‌های صاحب‌نظران درباره دلایل و عوامل مؤثر بر فساد اداری- مالی یکسان نیست و نظریات متعددی در این خصوص وجود دارد (۲۶). از نظر اندیشمندان، عوامل متعددی در بروز فساد اداری مالی تأثیر دارند که از آن جمله می‌توان به دسته‌بندی زیر اشاره کرد:

- ویژگی‌های فردی؛ مانند سن، جنسیت، ملیت، نژاد، مهارت، تحصیلات، پیشینه اجتماعی و مقام؛
- مشخصه‌های سازمان؛ مانند استراتژی، سبک رهبری، فرهنگ، سیستم‌های جبران، توسعه کارکنان و افق‌های شغلی؛
- محیط در سطح کلان؛ مانند عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور (۱۴).

البته فساد در ورزش موضوع جدیدی نیست. در واقع، با شکل‌گیری سازمان‌های ورزشی کوچک و بزرگ در سال‌های اخیر و اهمیت این سازمان‌ها و منابع آنها در سیاست‌های ورزشی، فساد در ورزش به عنوان یکی از موانع مهم در ورزش، سد راه کاری و اثربخشی این سازمان‌هاست، این خود دلیلی است که مدیران و تصمیم‌گیرندگان این سازمان‌ها را بر آن می‌دارند تا با این

3. Match-Fixing

1. Gorse & Chadwick

2. McKelvey & Moorman

در سال) در این کشور غیرقانونی است که توسط دلالان در خارج کشور انجام می‌گیرند^(۱۲). عوامل متعددی موجب افزایش تمایل افراد ورزشکار و غیرورزشکار به مشارکت در شرطبندي و فساد در ورزش می‌شود. از جمله این موارد می‌توان به اعتیاد به قمار و شرطبندي^(۲۷) (۲۵، ۲۶)، هیجان ناشی از شرطبندي و قمار^(۲۳، ۱۱) محیط بسته ورزشی؛ تفاوت زیاد در حقوق افرادی که در ورزش مشارکت دارند، بهویژه در سطوح پایین، مسائل مالی مانند موارد مربوط به قمار؛ پیوند بین پول و ورزش و ارتباطات با اعضای سازمان‌های مافیایی شرطبندي که ممکن است افراد را مجبور به رفتار غیرقانونی کنند اشاره کرد^(۹، ۴). هیل^(۶) (۲۰۱۱) در تحقیق خود به این نتیجه رسید که در تمام مواردی که بستر رشوه‌خواری و مشارکت در فساد مبتنی بر شرطبندي مهیا بود، حرص و طمع ورزشکاران حرفه‌ای یا احساس ناراضایتی از آنچه دارند، با وجود شایستگی در حرفة خود از لحاظ موقعیت و ثروت، در پذیرش رشوه توسط ورزشکاران دخیل بودند^(۱۰). یافته‌های تحقیق صفری جعفرلو و همکاران^(۱۳۸۸) نیز حاکی از این بود که عوامل اقتصادي مهم‌ترین عامل مؤثر در بروز و گسترش فساد در سازمان‌های ورزشی است و در بین روش‌های مختلف کنترل فساد اداری، بهبود و افزایش حقوق بیشترین نقش را به خود اختصاص می‌دهد^(۱). همچنین بالدسون، فونگ و تایر^(۷) (۲۰۰۷) طی تحقیقی به این نتیجه رسیدند که بیشتر بازیکنان بسکتبال در دانشگاه‌های آمریکا بهدلیل درآمدهای کم و وضعیت اقتصادي ضعیف در معرض فساد و تبانی قرار می‌گیرند^(۵). مسائل اقتصادي در شرطبندي به حدی حائز اهمیت است که گاهی طرفداران تیم‌های ورزشی بر روی تیم رقیب

(دستکاری عمدی نتایج مسابقات برای حمایت از شرط)، دستکاری جنبه‌ها^(۱) (مشخص کردن جنبه‌ای از یک مسابقه ورزشی برای حمایت از یک شرط) توسط تیم‌ها یا داوران و همچنین استفاده عمدی از اطلاعات خودی برای کسب مزیت در بازار شرطبندي با هدف برنده شدن در بازار شرطبندي است^(۲۳ ، ۶). میرسا، اندرسون و ساندرز^(۲۰۱۳) پس از بررسی فسادهای مبتنی بر شرطبندي در استرالیا اظهار داشتند که با توجه به جهانی شدن شرطبندي‌های ورزشی، فساد انگیزشی شرطبندي تهدیدی واقعی برای ورزش استرالیاست^(۲۰). میلر^(۳) و همکاران^(۲۰۱۳) نشان دادند که شرطبندي ورزشی به‌طور فزاینده‌ای شایع شده و حامیان تیم‌های ورزشی و رقبا از طریق تبلیغات و دلالان در این زمینه، سعی در عادی جلوه نمودن شرطبندي و قمار دارند^(۱۹).

در گذشته برای شرطبندي در ورزش به برگزاری یک مسابقه بهصورت زنده و مکانی برای شرطبندي نیاز بود، ولی امروزه با قابلیت جهانی شدن اینترنت و توسعه شرطبندي ورزشی در سراسر دنیا، این کار بسیار ساده شده است. این قابلیت اینترنت، ابزاری را برای شرطبندي‌های غیرقانونی در اختیار دلالان گذاشته که می‌توانند به شرطبندي آنلاین بپردازنند، به‌طوری‌که حتی ممکن است مجروز قانونی برای کار در آن کشور را نداشته باشند^(۲۱). مرکز بین‌المللی امنیت ورزشی^(۴) (۲۰۱۴) دریافت که ۸۰ درصد از ۸۰۰۰ دلال ورزشی در سراسر جهان در محدوده قضایی و قانونی ضعیف عمل می‌کنند. برای نمونه کلی^(۵) (۲۰۱۱) در تحقیق خود دریافت با اینکه شرطبندي ورزشی در بسیاری از ایالات آمریکا ممنوع است، ولی حداقل ۹۹ درصد از شرطبندي‌های ورزشی (حداقل ۸۱ میلیارد دلار

5. Kelly

6. Hill

7. Baldson, Fong & Thayer

1. spot-fixing

2. Misra, Anderson, Saunders

3. Milner

4. International Centre for Sport Security

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق حاضر توصیفی- تحلیلی بود که به روش میدانی اجرا شد و از لحاظ هدف جزء تحقیقات کاربردی بود. جامعه آماری تحقیق شامل افرادی بود که به صورت اینترنتی در مسابقات فوتبال شرط‌بندی می‌کردند. در بیشتر منابع در مدل‌یابی معادلات ساختاری برای تعیین حداقل حجم نمونه از فرمول زیر استفاده می‌شود:

$$5Q \leq n \leq 15Q$$

که در آن Q تعداد متغیرهای مشاهده شده (گویه‌های پرسشنامه) و n حجم نمونه آماری است. از این‌رو با توجه به اینکه از یک سو تعداد گویه‌های پرسشنامه ۲۱ عدد بود و از سوی دیگر دسترسی به افرادی که در شرط‌بندی ورزشی شرکت می‌کردند بسیار دشوار بود، برای اینکه شرط حداقل حجم نمونه و فرمول مذکور نیز رعایت شود، تعداد ۱۲۴ نفر به عنوان نمونه آماری به صورت هدفمند انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری تحقیق شامل پرسشنامه محقق‌ساخته جهت بررسی عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی بود. جمع‌آوری داده‌های تحقیق در دو بخش صورت گرفت؛ در بخش کتابخانه‌ای داده‌های مربوط به ادبیات و پیشینه تحقیق با مرور مقالات، کتاب‌ها و جست‌وجوی اینترنتی بررسی شد و در بخش میدانی به پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های تحقیق پرداخته شد. پرسشنامه دارای ۳۱ سؤال تخصصی و ۵ سؤال برای مشخصات جمعیت‌شناختی بود که براساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده بود. برای بررسی روایی پرسشنامه از روایی صوری و محتوایی استفاده شد.

در بررسی روایی صوری و محتوایی پس از بررسی دقیق متون و ادبیات تحقیق در مورد شرط‌بندی و نظرخواهی از استادان و متخصصان، تعداد ۳۱ سؤال در زمینه عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی مطرح شد. بعد از

شرط‌بندی می‌کنند. نتایج تحقیق آگها و تیلور^۱ (۲۰۱۷) حاکی از این بود که گاهی طرفداران با آگاهی از توانایی تیم حریف و احتمال شکست تیم محبوب خود، احساس عاطفی را کنار می‌گذارند و به‌سبب مسائل اقتصادی بر روی تیم رقیب شرط‌بندی می‌کنند (۳). در واقع انگیزه‌های شرط‌بندی به‌طور سنتی بر مبنای حداکثرسازی ثروت، حداکثرسازی سود و ریسک استوار است (۱۷).

از یک سو، شرط‌بندی و به بیان دیگر قمار در کشور ما جز موضوعات مجرمانه به حساب می‌آید؛ طبق قانون مجازات اسلامی مواد ۷۱۱ تا ۷۰۵ و ماده ۵۶۴ قانون مدنی، قمار و شرط‌بندی جرم است و دایرکنندگان و شرکت‌کنندگان در این‌گونه مسابقات به استناد به مواد مذکور مجرم محسوب می‌شوند. از سوی دیگر، ورزش و ورزشکاران همواره در کشور ما در بین مردم جایگاه خاصی دارند و پیروزی‌های ورزشی همواره موجب شادی‌های ملی شده است، از این‌رو افزایش فساد و شرط‌بندی در ورزش آثار منفی و محری در پی خواهد داشت. بدیهی است در صورتی که از گسترش شرط‌بندی و فسادهای متعاقب آن در عرصه ورزش جلوگیری نشود، عواقبی در پی خواهد داشت که از آن جمله می‌توان به سلطه سرمایه‌داری در ورزش، نقض فلسفه ورزش یعنی رقابت سالم و جوانمردانه، لطمہ به شهرت و آوازه سازمان‌های ورزشی، رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش، نقض شایسته‌سالاری و کاهش انگیزه کارکنان سازمان‌های ورزشی و ورزشکاران نوپا، از دست رفتن هواداران، تماشاگران و بینندگان تلویزیونی و در نتیجه از دست رفتن حمایت حامیان مالی اشاره کرد (۱۶). از این‌رو هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی است.

همپراشی بین متغیرها را توجیه می‌کند، تحلیل عاملی اکتشافی به کار برده شد که نتایج آن در ادامه ارائه شده است. در اولین مرحله از آزمون، برآش مناسب این مدل تأیید نشد و شاخص‌های برآش عمدتاً در وضعیت مناسبی قرار نگرفتند.

از این‌رو برای رفع مشکل طبق قاعدة مطالعات مدلسازی معادلات ساختاری ابتدا گوییهایی از پرسشنامه که دارای بار عاملی معناداری نبودند، حذف شدند. بر این اساس ۴ شاخص S_{۲۳}, S_{۲۴}, S_۹ و S_۴ حذف شدند. در مرحله دوم آزمون مدل اندازه‌گیری مجدد با تعداد ۲۱ شاخص پیاده‌سازی شد، که علاوه‌بر معنادار بودن تمام بارهای عاملی، همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، نتایج آزمون KMO بیانگر آن است که حجم نمونه برای انجام تحلیل عاملی کفايت لازم را دارد. همچنین، انجام تحلیل عاملی بر روی داده‌های تحقیق امکان‌پذیر است و می‌توان داده‌ها را به یک‌سری عامل زیربنایی تقلیل داد. همچنین نتایج آزمون بارتلت نشان می‌دهد که ارتباط معناداری بین متغیرها وجود دارد و امکان کشف ساختار جدید در داده‌ها وجود دارد.

طرح سؤالات، پیش‌نویس اولیه پرسشنامه تهیه و دوباره در اختیار استادان و متخصصان علوم ورزشی (۱۰ نفر) قرار گرفت تا مربوط بودن، وضوح و سادگی هر سؤال بررسی شود. بعد از بررسی نظرهای استادان و متخصصان و براساس شاخص والتنس و باسل سؤالاتی که ضریب آنها بالای ۰/۷۹ بود، در پرسشنامه باقی ماندند (۲۵ سؤال). بعد از این مرحله، پرسشنامه در اختیار ۳۰ نفر از پاسخ‌گویان قرار گرفت و پایابی سؤالات و کل پرسشنامه بررسی شد که در این مرحله پرسشنامه از پایابی بالایی (۰/۸۷) برخوردار بودند. برای تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق از روش‌های آمار توصیفی (جداول، درصد، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون کولموگروف اسمیرنوف و مدل عاملی مرتبه دوم) استفاده شد. تمام تجزیه و تحلیل‌ها در این تحقیق توسط نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس^۱ نسخه ۲۲ و نرم‌افزار لیزرل آنجام گرفت.

یافته‌های تحقیق

به منظور درک اینکه سؤالات در چند عامل زیربنایی قرار می‌گیرند و در حقیقت تعیین تعداد عامل‌های که

جدول ۱. نتایج آزمون KMO و بارتلت

شاخص کفايت نمونه‌گیری (KMO)	آزمون بارتلت	
۰/۷۳	۱۸۲۳/۳۶	خی دو
	۳۴۶	درجه آزادی
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

چهار عامل ۵۵/۸۸۴ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کردند.

جدول ۲، بارهای عاملی هر یک از متغیرها را بعد از چرخش واریماکس نشان می‌دهد.

مطابق با نتایج جدول ۲ در کل ارزش ویژه چهار عامل بیشتر از یک (۱/۰۸۵، ۱/۳۱۴، ۲/۰۱۳، ۸/۵۳۷) بود. این

جدول ۲. درصد واریانس و مقادیر ویژه عامل‌های مختلف

مجموع مقادیر عامل‌ها بعد از چرخش			واریانس تبیین شده			مقادیر ویژه اولیه		
درصد تجمعی	درصد واریانس	کل	درصد تجمعی	درصد واریانس	کل	درصد تجمعی	درصد واریانس	کل
۱۷/۵۸۷	۱۷/۵۸۷	۳/۸۶۱	۳۷/۵۷۸	۳۷/۵۷۸	۸/۵۳۷	۳۷/۵۷۸	۳۷/۵۷۸	۸/۵۳۷
۳۲/۹۳۴	۱۵/۳۴۷	۳/۵۱۸	۴۶/۵۵۸	۸/۹۸	۲/۰۱۳	۴۶/۵۵۸	۸/۹۸	۲/۰۱۳
۴۶/۱۴۹	۱۳/۲۱۵	۳/۴۳۲	۵۳/۹۱۵	۷/۳۵۷	۱/۳۱۴	۵۳/۹۱۵	۷/۳۵۷	۱/۳۱۴
۵۵/۸۸۴	۹/۷۳۵	۲/۹۳	۵۹/۹	۵/۹۸۵	۱/۰۸۵	۵۹/۹	۵/۹۸۵	۱/۰۸۵
						۶۵/۱۶۸	۵/۲۶۸	۰/۹۸۵
						۶۹/۷۴۵	۴/۵۷۷	۰/۹۷۳
						۷۴/۰۳۳	۴/۲۸۸	۰/۹۴۷
						۷۷/۸۵	۳/۸۱۷	۰/۹۳
						۸۰/۵۷۷	۲/۷۲۷	۰/۹
						۸۳/۰۹۳	۲/۵۱۶	۰/۸۳
						۸۵/۴۲۱	۲/۳۲۸	۰/۷۶۸
						۸۷/۶۴۲	۲/۲۲۱	۰/۷۴۴
						۸۹/۷۱۲	۲/۰۷	۰/۶۸۳
						۹۱/۳۲۵	۱/۶۱۳	۰/۶۶۴
						۹۲/۷۳۸	۱/۴۱۳	۰/۵۹۹
						۹۴/۰۶۲	۱/۳۲۴	۰/۵۵۷
						۹۵/۳۵۱	۱/۲۸۹	۰/۵۲۸
						۹۶/۶۱۵	۱/۲۶۴	۰/۵۰۱
						۹۷/۸۳۶	۱/۲۲۱	۰/۴۳۷
						۹۸/۹۵۲	۱/۱۱۶	۰/۴۳۶
						۱۰۰	۱/۰۴۸	۰/۳۹۴
								۲۱

جدول ۳. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی و بارهای عاملی گویه‌های پرسشنامه عوامل شرط‌بندی

گویه	عوامل اقتصادی و مالی	اعتباد به شرط‌بندی	عامل هیجان	عامل حرص و طمع
۱	۰/۵۱۳			
۲	۰/۶۶۲			
۳	۰/۵۶۸			
۴	۰/۷۲۵			
۵	۰/۴۸۷			
۶	۰/۵۰۸			
۷	۰/۴۳۳			
۸	۰/۷۲۲			
۹	۰/۶۱۹			
۱۰	۰/۶۷			
۱۱	۰/۴۶۹			
۱۲	۰/۶۵۲			
۱۳	۰/۷۱۷			
۱۴	۰/۶۷۶			
۱۵	۰/۶۹۲			
۱۶	۰/۴۴۷			
۱۷	۰/۶۱۵			
۱۸	۰/۶۹۶			
۱۹	۰/۶۷۴			
۲۰	۰/۸۰۴			
۲۱	۰/۴۳۷			

مطابق با جدول ۳ که ۷ شاخص مربوط به مؤلفه عوامل اقتصادی و مالی، ۴ شاخص مربوط به عامل اعتیاد به شرط‌بندی، ۴ شاخص مربوط به عامل هیجان و شش شاخص مربوط به عامل

در جدول ۳ با توجه به بار عاملی گویه‌های پرسشنامه سؤالات مربوط به هر عامل شرط‌بندی مشخص شد، تا با توجه به آنها تحلیل عاملی تأییدی صورت پذیرد.

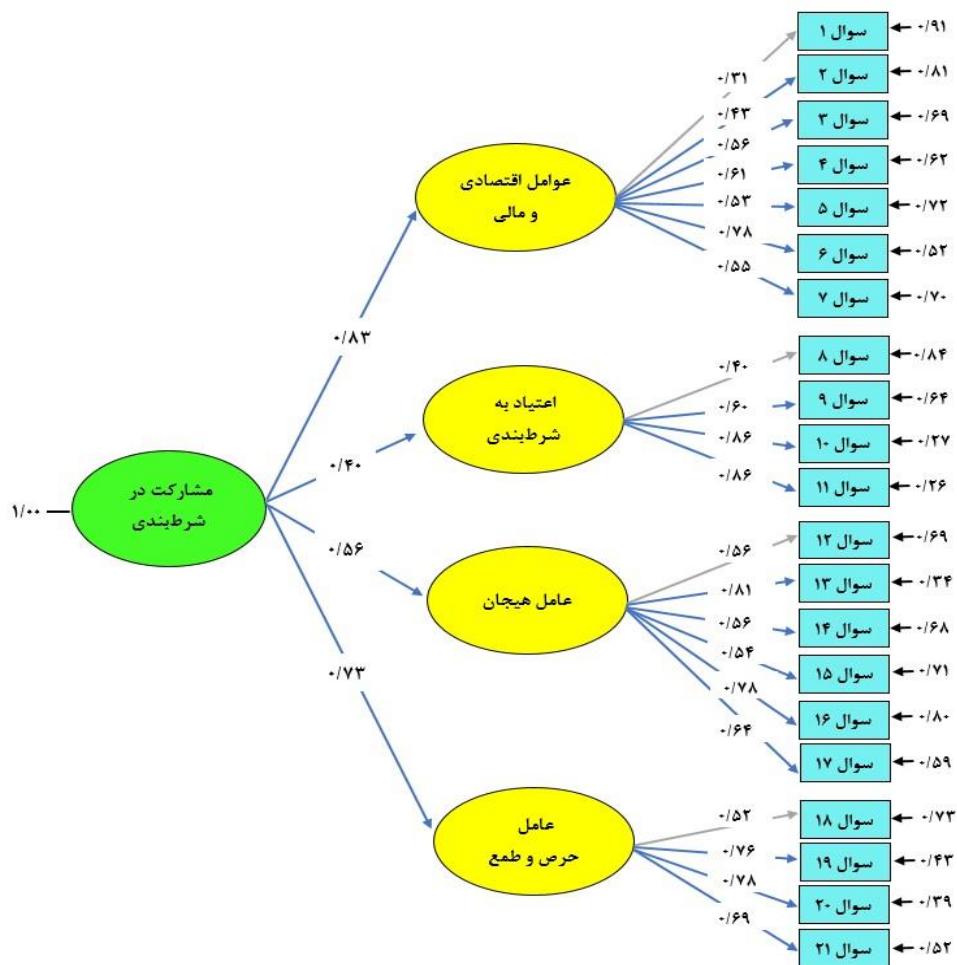
حرص و طمع است. سپس برای بررسی همبستگی درونی این عوامل از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. ضرایب پایایی و همبستگی بین خردمندی‌های پرسشنامه

عوامل	تعادل گویه	ضرایب پایایی	اقتصادی و مالی	اعتقاد به شرطبندي	هیجان	حرص و طمع
عوامل اقتصادی و مالی	-۰/۷۱	-۰/۶۴	-۰/۵۸	۱	-۰/۸۴	۷
اعتقاد به شرطبندي	-۰/۴۷	-۰/۶۹	۱		-۰/۷۵	۴
عامل هیجان	-۰/۵۹	۱			-۰/۷۷	۶
عامل حرص و طمع	۱				-۰/۷۹	۴
عوامل شرطبندي					-۰/۸۷	۲۱

مشارکت در شرطبندي، از تحليل عاملی تأييدی مرتبه دوم برای مشخص کردن عوامل شرطبندي استفاده شد که در شکل ۱ نشان داده شده است. در ضمن مدل‌های زیر تأييدی بر روایی سازه ابزار تحقیق نيز هستند.

همان‌طورکه در جدول ۴ مشاهده می‌شود، همه ضرایب همبستگی مثبت و معنادارند و بین عوامل مشارکت در شرطبندي رابطه معناداري وجود دارد. همبستگي بالا بين اين عوامل حاکي از اين است که همه آنها در مشارکت در شرطبندي مؤثرند. پس از مشخص شدن شاخص‌های هر يك عوامل

شکل ۱. مدل ضرایب استاندارد شده مقیاس چهار عامل مشارکت در شرطبندي

سپس برای برازش مدل از شاخص‌های برازش مطلق، تطبیقی و مقتضد استفاده شد که نتایج آن در جدول ۵ ذکر شده است.

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل ابزار تحقیق

وضعیت	مقدار مطلوب	مقدار	شاخص	
			انگلیسی	معادل فارسی
-	-	۷۳۶/۲۸	χ^2	خی دو
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۲	GFI	شاخص نیکویی برازش
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۱	AGFI	شاخص نیکویی برازش تعديل شده
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۱	NNFI	شاخص برازش هنجارنشده
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۰	NFI	شاخص برازش هنجارشده
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۲	CFI	شاخص برازش تطبیقی
مطلوب	مساوی یا بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۲	IFI	شاخص برازش افزایشی
مطلوب	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۰۸۷	RMR	ریشه میانگین مریعات باقیمانده
مطلوب	بزرگ‌تر از ۰/۵۰	۰/۸۲	PNFI	شاخص برازش مقتضد هنجارشده
مطلوب	کمتر از ۰/۱	۰/۰۶۹	RMSEA	ریشه میانگین مریعات خطای برآورد
مطلوب	بین ۱ تا ۳	۲/۱۷	CMIN/DF	خی دو بهنجارشده

بدین معنا که مدل تحقیق دارای برازش مطلوبی است و ساختار عاملی در نظر گرفته شده برای آن قابل قبول است. سپس برای رتبه‌بندی هر یک از عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی ورزشی از آزمون رتبه‌بندی فریدمن استفاده شد که نتایج در جدول ۶ نشان داده شده است.

نتایج جدول ۵، گویای این مطلب است که شاخص‌های نسبت خی دو به درجه آزادی CMIN/DF برابر با ۲/۱۷، شاخص برازش مطلق RMR کمتر از ۰/۰۵، شاخص‌های برازش تطبیقی CFI و IFI بیشتر از ۰/۹۰، شاخص نیکویی برازش مقتضد هنجارشده PNFI برابر با ۰/۸۲ و شاخص RMSEA برابر با ۰/۰۶۹ در سطح قابل قبولی قرار دارند،

جدول ۶. رتبه‌بندی عوامل مشارکت در شرط‌بندی

رتبه	میانگین رتبه	عامل
۱	۳/۸۹	عوامل اقتصادی و مالی
۴	۲/۴۳	اعتیاد به شرط‌بندی
۳	۲/۹۲	عامل هیجان
۲	۲/۳۱	عامل حرص و طمع
سطح معناداری = ۰/۰۰۱	درجه آزادی = ۳	کای اسکوار = ۶۳/۹۸

نتایج جدول ۶، نشان می‌دهد مهم‌ترین عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی به ترتیب شامل عوامل اقتصادی و مالی، حرص و طمع، هیجان و اعتیاد به شرط‌بندی هستند.

ورزش گریزی در قشر جوانان خواهد شد. نتایج تحقیق بونیفیس^۴ و همکاران (۲۰۱۲) نشان داد که عوامل اقتصادی و مالی در ورزش موجب از بین رفتن یکپارچگی در ورزش می‌شود، به گونه‌ای که برخی عوامل مسابقه به استفاده عمدى از اطلاعات خودی برای کسب مزیت در بازار شرطبندي با هدف برنده شدن در بازار شرطبندي می‌پردازند (۶). مطابق با یافته‌های تحقیق ماو، ژانگ و کاناگتون^۵ (۲۰۱۵) نیز مهمترین انگیزه‌های شرطبندي به‌طور سنتی بر مبنای حداکثرسازی سود، ثروت و ریسک استوار است (۱۷).

مطابق با نتایج بدست آمده، از دیدگاه نمونه آماری پس از عوامل اقتصادی، حرص و طمع مهمترین عامل در مشارکت در شرطبندي بود. مطابق با نظرهای نمونه آماری می‌توان عامل حرص و طمع را این‌گونه در نظر گرفت که فرد با توجه به پیش‌بینی‌ها و درآمدی که از شرطبندي کسب کرده است، از داشته‌های خود راضی نیست و اقدام به شرطبندي مجدد می‌کند. چه بسا فرد شرکت‌کننده در شرطبندي، خود از عوامل مؤثر در نتیجه مسابقه (بازیکن، داور، مری و هر عامل پیدا و پنهانی) باشد که بتواند در هر شرایطی بر جزئی‌ترین نتایج مسابقه (نه تنها در نتیجه نهایی، بلکه نتایج جانبی مانند تعداد کرنرهای، اوت‌ها و غیره) تأثیر بگذارد؛ زیرا در بعضی موارد درآمدی که فرد می‌تواند در روند بازی برای خود به‌دست بیاورد، بسیار بیشتر از درآمد کل دوران حرفاًی است. هیل (۲۰۱۱) در تحقیق خود به این نتیجه رسید که حرص و طمع ورزشکاران حرفاًی یا احساس نارضایتی از آنچه دارند، مهمترین علت مشارکت در شرطبندي است (۱۰). نتایج تحقیقات هیرون و جیانگ (۲۰۱۰)، بالدسون، فونگ و تایر (۲۰۰۷) و کمیته جرائم استرالیا در سال ۲۰۱۳ نیز حرص و طمع را یکی از

بحث و نتیجه‌گیری

افزایش شرطبندهای غیرقانونی در ورزش از طریق روش‌های اینترنتی و غیراینترنتی، موجب تأثیرات مخرب بر ورزش و ابعاد اجتماعی و فرهنگی جامعه خواهد شد که باید با استفاده از بسترها مناسب از ورود دیگر افراد جامعه به این مبحث پیشگیری شود.

یافته‌های این پژوهش نشان داد که عوامل اقتصادی و مالی یکی از عوامل مشارکت در شرطبندي در ورزش است که در بین عوامل مهمترین نقش را داشت. مطابق با نتایج تحقیقات لاسترا، بل و بوند^۶ (۲۰۱۸)، بالدسون، فونگ و تایر^۷ (۲۰۰۷)، هیرون و جیانگ^۸ (۲۰۱۰)، هیل (۲۰۱۱) نیز، عوامل اقتصادی مهمترین عامل مؤثر در بروز و گسترش شرطبندي و فساد اداری در سازمان‌های ورزشی است (۱۵، ۹، ۵). در این تحقیقات درآمدهای کم و وضعیت اقتصادی ضعیف را مهمترین عامل فساد و تبانی در ورزش می‌دانند. در تحقیق صفری جعفرلو و همکاران (۱۳۸۸) نیز عوامل اقتصادی مهمترین عامل مؤثر در بروز و گسترش فساد در سازمان‌های ورزشی در سازمان تربیت بدنی بود (۱). نتایج تحقیق آگها و تیلور (۲۰۱۷) نیز نشان داد که مسائل اقتصادی در شرطبندي به حدی حائز اهمیت است که گاهی طرفداران تیم‌های ورزشی با آگاهی از توانایی تیم حریف و احتمال شکست تیم محبوب خود، احساس عاطفی را کنار می‌گذارند و بر روی تیم رقیب شرطبندي می‌کنند (۳). مطابق با نظرهای نمونه آماری در این تحقیق، شاخص‌هایی مانند درآمدهای کم، بیکاری، عدم تناسب درآمدها با هزینه‌ها و مقایسه وضعیت مالی خود با دیگران، مهمترین شاخص‌های سوق‌دهنده افراد به شرطبندي‌های ورزشی بود. بدیهی است افزایش شرطبندي و قمار در ورزش آسیب‌های جدی به بدنۀ ورزش خواهد زد که موجب

4. Boniface.

5. Mao, Zhang & Connaughton

1. Lastra, Bell & Bond

2. Baldson, Fong & Thayer

3. Heron & Jiang

در ورزش ماشین، زمین و حتی منزل مسکونی خود را فروخته و در راه شرطبندی، آن را از دست داده‌اند (۷). یافته‌های این تحقیق حاکی از این بود که یکی دیگر از عوامل مشارکت در شرطبندی هیجان به‌دست‌آمده حین بازی است. در واقع هیجان ناشی از پیش‌بینی یک بازی جدای از بحث مالی شرطبندی است. مطابق با نظرهای نمونه آماری شرطبندی موجب ایجاد هیجان در شخص می‌شود و این هیجان به‌دلیل اضطراب و تنفس‌های ناشی از ریسک بردویاخت، که جزئی از شرطبندی است، افزایش می‌یابد و به احساس خوب لحظه‌ای در فرد منجر می‌شود. معمولاً افراد تازه‌کار برای درک حس هیجانی جدید اقدام به شرطبندی با هزینه‌های کم می‌کنند. پس از ایجاد شاخص‌هایی مانند تخلیه هیجانات حین بازی، اعتماد به نفس کاذب در پیش‌بینی نتایج و ضرایب جالب و وسوسه‌کننده (مخصوصاً در تلفیق چندین بازی که سبب رشد چند برابری ضریب شرط می‌شود)، برای فرد شرکت‌کننده در شرطبندی حسی مبنی بر توانایی کسب درآمد ایجاد می‌شود که موجب مشارکت مجدد این افراد در شرطبندی خواهد شد. نتایج تحقیق جاریگیو، استیوز و اونایندیا^۴ (۲۰۱۸) نشان داد که تجربه هیجانی شخص در شرطهای هیجانی موجب می‌شود ریسک ناشی از شرطبندی را بپذیرد و شرطبندی را عاملی برای کسب درآمد بداند؛ بنابراین سرمایه‌ای هنگفت در جریان شرطبندی قرار می‌دهد (۱۱). البته از آنجا که فرد تجربه این هیجانات شدید را ندارد، بنابراین نمی‌تواند آن را کنترل کند و چون این هیجانات به دفعات بالا و پایین می‌شود، به مرور زمان فرسودگی روانی ایجاد می‌کند که به افسردگی منجر می‌شود. نتایج این تحقیق در زمینه هیجان شرطبندی با نتایج تحقیق جاریگیو، استیوز و اونایندیا

عوامل مؤثر در شرطبندی در ورزش اعلام کرد (۹، ۵، ۴). با توجه به قوانین حاکم بر کشور، شرطبندی بر روی مسابقات (به‌جز اسب‌سواری) غیرقانونی است، ازین‌رو شرکت‌ها و افرادی که اقدام به راهاندازی سایتهاشی شرطبندی می‌کنند، معمولاً در خارج از کشور زندگی می‌کنند. مطابق با تجربه کسب شده توسط نمونه آماری، این سایتها با روش‌هایی نظیر پول‌های الکترونیکی مانند پرفکت مانی^۱، بیت کوئین^۲ و غیره اقدام به شارژ حساب‌های کاربران خود کرده و با جوازی نظیر چند برابر شدن مبلغ واریزی افراد را به شرطبندی تغییر می‌کنند. در صورتی که فرد شرکت‌کننده بخواهد مبلغی از حسابش، خارج کند اگر مبلغ اندک باشد این کار انجام می‌گیرد، ولی در صورتی که مبلغ زیاد باشد، از پرداخت آن سریاز می‌زنند، ازین‌رو می‌توان به این نتیجه رسید، تا هنگامی که سود چندبرابری سایت تأمین شود، با فرد شرطبند همکاری می‌کنند. مطابق با نتایج به‌دست‌آمده از دیدگاه نمونه آماری، شاخص‌هایی مانند عدم رضایت از دارایی‌ها، رشد و پیشرفت مالی در کوتاه‌ترین زمان، امکان موفقیت دوباره در صورت شکست و آسانی و سهولت کسب درآمد، موجب مشارکت‌هایی بی‌درپی در شرطبندی‌های ورزشی می‌شود. اما باید اذعان کرد که تمام ساختارهای قمار طوری طراحی می‌شود که فرد در نهایت شکست می‌خورد و از نظر مالی متضرر می‌شود؛ به طوری که اولین آسیب افراد مشارکت‌کننده در شرطبندی، بحث مالی است. مطابق با نتایج تامی، بسون و گریول^۳ (۲۰۱۷) نیز افراد قمارباز در ابتدا فکر می‌کنند توانایی مدیریت این موضوع را دارند، ولی پس از چندین بار شرطبندی متوجه ضررها و آسیب‌های مالی خواهد شد (۲۵). نتایج تحقیق برینکنل^۴ (۲۰۱۵) نشان داد که در استرالیا افراد بسیاری برای کسب درآمد ناشی از شرطبندی

4. Bricknell

5. Jauregui, Estevez & Onaindia

1. Perfect money

2. Bit queen

3. Tomei, Besson & Grivel

از ترشح آن فرد را به تکرار عمل تشویق می‌کند، زیرا همه انسان‌ها به تجربه فعالیت‌های لذت‌بخش علاقه دارند و از فعالیت‌های غیرلذت‌بخش دوری می‌کنند. نتایج این تحقیق در زمینه اعتیاد به شرط‌بندی با نتایج تحقیقات ون‌هالست و همکاران (۲۰۱۸)، تامی، بسون و گریول (۲۰۱۷) و شریبر، اودلانگ و گرانت^۳ (۲۰۱۲) همخوانی دارد (۲۵، ۲۷، ۲۴). در این تحقیقات نیز اعتیاد به قمار موجب تکرار قمار و ادامه قماربازی خواهد شد.

در جمع‌بندی مطالب باید گفت با توجه به آثار مخرب شرط‌بندی بر ورزش می‌باشد راهبردهای مناسبی توسط دست‌اندرکاران ورزش کشور برای پیشگیری و جلوگیری از شرط‌بندی اندیشه‌ید و اجرا شود. در تحول و دگرگون کردن نگرش‌ها در مورد شرط‌بندی و عواقب مخرب آن می‌توان به نظریه سه مرحله‌ای تغییر، شامل انجمادزدایی، جایگزینی و ایجاد تغییر و انجماد مجدد توجه کرد. مطابق با این نظریه وقتی که نگرشی در جامعه شکل می‌گیرد، قاعده‌تاً تحت تأثیر چند فشار است. یک دسته فشارهایی هستند که قصد دارند نگرش را تغییر دهند و دسته‌ای دیگر قصد دارند آن را محکم‌تر جلوه دهند (۱۳). در واقع مطابق با نتایج این تحقیق و تحقیقات گذشته فشارهای اقتصادی سعی در تغییر نگرش افراد برای مشارکت در شرط‌بندی دارد و هیجان، راحتی، سهولت و بدون زحمت بودن کسب منافع اقتصادی در شرط‌بندی، موجب اعتیاد به آن شده و دلایل مشارکت را محکم‌تر می‌کند. در مرحله انجمادزدایی، از طریق اطلاع‌رسانی شفاف در مورد آسیب‌های شرط‌بندی بر ابعاد مختلف ورزش و هم با استفاده از شیوه‌های اغناطی می‌باشد آگاهی عمومی افراد در مورد پیامدهای شرط‌بندی بالا برد. در مرحله بعد، از طریق ایجاد روش‌های موازی مانند قرعه‌کشی و استفاده از ارزش‌های بنیادین،

(۲۰۱۸) همخوانی دارد (۱۱). در تحقیق آنها نیز هیجان یکی از عوامل مهم مشارکت در شرط‌بندی است که در نهایت موجب اضطراب، افسردگی و استرس خواهد شد. نتایج تحقیق رومپوی^۱ (۲۰۱۵) نیز حاکی از این بود که ریسک‌های ناشی از شرط‌بندی موجب هیجان آن خواهد شد (۲۳). مطابق با نظر نمونه آماری از دیگر شاخص‌های هیجان‌انگیز برای مشارکت‌کنندگان در شرط‌بندی، کریخوانی برای پیش‌بینی بازی‌ها و نشان دادن قدرت تحلیل بازی‌ها بود که سبب می‌شود فرد در جمع دوستان برای نشان دادن مهارت خود در تحلیل بازی و شناسایی عقاید مربی، اقدام به شرط‌بندی کند.

با توجه به نتایج به دست‌آمده، از دیدگاه نمونه آماری اعتیاد به شرط‌بندی یکی دیگر از عوامل مشارکت در شرط‌بندی است. مطابق با تحقیقات تامی، بسون و گریول (۲۰۱۷) یکی از مهم‌ترین علل اعتیاد به قمار اختلالات اجتماعی فرد است (۲۵). فعالیت‌های روزمره زندگی، هیجان و لذتی همانند قمار ایجاد نخواهند کرد و در مقایسه با آن به نظر ملال آور و خسته‌کننده خواهد بود و ریشه اعتیاد به شرط‌بندی از زمانی آغاز خواهد شد که فرد در زندگی روزمره احساس کسالت و خستگی را با یک تجربه شرط‌بندی خواهایند جایه جا کند. از طرفی یافته‌های پژوهش ون‌هالست و همکاران (۲۰۱۸) حاکی از این بود که علت اعتیاد و وابستگی به قمار یا هر عامل دیگر وجود سیستمی در مغز تحت عنوان سیستم پاداش است. انسان همانند سایر موجودات رفتار و فعالیت‌هایی را که پاداش‌دهنده است، انجام می‌دهد. احساسات لذت‌بخش با ایجاد تقویت مثبت موجب تکرار رفتار موردنظر می‌شود (۲۷). پاداش دریافت شده پس از انجام برخی اعمال به ترشح این ماده در مغز منجر می‌شود و احساس لذت پس

نگرش‌های به وجود آمده را به ارزش تبدیل کرد تا مجدداً به نگرش اول برنگردد. در اینجا نقش رسانه‌ها، خبگان ورزشی و ورزشکارانی که دارای محبوبیت‌اند، اهمیت پیدا می‌کند.

رفتارهای صحیح را جایگزین شرط‌بندی‌های غیرقانونی خواهد کرد. نگرش‌ها همیشه حالت ارتقای و بازگشت‌پذیر دارند؛ بنابراین برای کمتر کردن حالت برگشت‌پذیری، باید

منابع و مأخذ

۱. صفری جعفرلو، حمیدرضا؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سید نصرالله؛ قربانی، محمدحسین؛ دارابی، حجت‌الله (۱۳۸۸). «تعیین عوامل مؤثر بر بروز و گسترش فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه کارشناسان»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۲۵، ص ۹۴-۸۱.
۲. گودرزی، محمود؛ قربانی، محمدحسین؛ پورسلطانی، حسین؛ صفری، حمیدرضا (۱۳۹۰). «مطالعه عوامل مؤثر بر وقوع و رشد فساد اداری و ادراک‌شده و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی ایران»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۱۰، ص ۵۶-۳۹.
3. Aghaa, N., & Tyler, B. D. (2017). "An investigation of highly identified fans who bet against their favorite teams", Sport Management Review, 20: 296-308. <http://dx.doi.org/10.1016/j.smr.2016.09.004>.
4. Australian Crime Commission (ACC). (2013). "Threats to the Integrity of Professional Sport in Australia". <https://www.crimecommission.gov.au/sites/default/files/Threat%20s%20to%20the%20integrity%20of%20professional%20sport%20in%20Australia%20JULY%202013.pdf>
5. Baldson, E & Fong, L., & Thayer, M. (2007). "Corruption in college Basketball? Evidence of Tanking in postseason conference tournaments". Journal of Sports Economics, 8(1): 19-38.
6. Boniface, P., Lacarriere, S., Verschuuren, P., Tuallon, A. (2012). "Sports Betting and Corruption: How to Preserve the Integrity of Sport". http://www.sportaccord.com/multimedia/docs/2012/02/2012_-_IRIS_-_Etude_Paris_sportifs_et_corruption_-_ENG.pdf
7. Bricknell, S. (2015). "Corruption in Australian sport". Aust. Inst. Criminal. 1–11 Woden.
8. Gorse, S., Chadwick, S. (2010). "Conceptualizing corruption in sport: Implications for sponsorship programs". The European Business Review, July/August, pp: 40-45.
9. Heron, M., Jiang, C. (2010). "The gathering storm - organised crime and sports corruption". Aust. N. Z. Sports Law J. 5 (1), 99–118.
10. Hill, D. (2015). "Jumping into fixing". Trends Organ. Crime 18 (3), 212–228. <http://dx.doi.org/10.1007/s12117-014-9237-5>.
11. Jauregui, P., Estevez, A. Onaindia, J. (2018). "Spanish adaptation of the Gambling Motives Questionnaire (GMQ): Validation in adult pathological gamblers and relationship with anxious-depressive symptomatology and perceived stress". Addictive Behaviors, 85: 77-82. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2018.05.023>

- 12.Kelly, J. (2011). "Sports wagering prohibition in the United States: an exercise in futility and the best development for organised crime". *Gaming Law Rev. Econ.* 15(5), 257–259. <http://dx.doi.org/10.10.89/gitre.2011.15508>.
- 13.Kritsonis, A. (2005). "Comparison of Change Theories". *International Journal of Management, Business and Administration*, 8(1): 1-7.
- 14.Kuhlmann, T. M. (2008). "Understanding Corruption in Organizations - Development and Empirical Assessment of an Action Model". *Journal of Business Ethics*, 82: 477-495.
- 15.Lastral, R., Bell, P., & Bond, Ch. (2018). "Sports betting and the integrity of Australian sport: Athletes' and non-athletes' perceptions of betting-motivated corruption in sport". *International Journal of Law, Crime and Justice*, 52: 185-198.
- 16.Maening, W. (2005). "Corruption in International sports and sport management: Forms, tendencies, extent and countermeasures". *Euro Sports Manage Quarterly*, 5(2): 187-205.
- 17.Mao, L. L., Zhang, J. J., & Connaughton, D. P. (2015). "Sports gambling as consumption: Evidence from demand for sports lottery". *Sport Management Review*, 18: 436–447.
- 18.McKelvey, S., Moorman, A. (2007). "Bush-whacked: A legal analysis of the unauthorized use of sport organization intellectual property in political campaign advertising". *Journal of Sport Management*, 1(21): 79-102.
- 19.Milner, L., Hing, N., Vitartas, P., Lamont, M. (2013). "Embedded gambling promotion in Australian Football broadcasts: exploratory study". *Commu. Polit. Cult.* 46(1): 177–198.
- 20.Misra, A., Anderson, J., Saunders, J. (2013). "Safeguarding sports integrity against crime and corruption: an Australian perspective". In: Haber Feld, M., Sheehan, D. (Eds.), *Match-fixing in International Sports: Existing Processes, Law Enforcement and Prevention Strategies*. Springer International Publishing, Switzerland, pp. 135–155.
- 21.Palmer, B., (2014). "Sports Betting Research". Literature Review. http://www.dhhs.tas.gov.au/__data/assets/pdf_file/0006/170772/Sports_Betting_Literature_Review.pdf (accessed 22 April 2015).
- 22.Reiche, D. (2013). "The prohibition of online sports betting: a comparative analysis of Germany and the United States". *Eur. Sport Manage. Q.* 13 (3): 293–314. <http://dx.doi.org/10.1080/16184742.2012.741140>.
- 23.Rompuj, B.V., (2015). "The Odds of Match Fixing: Facts and Figures on the Integrity Risk of Certain Sports Bets". <http://www.asser.nl/media/2422/the-odds-ofmatchfixing-report2015.pdf> (accessed 22 April 2015).
- 24.Schreiber, L. R. N., Odlaug, B. L., Grant, J. E. (2012). "Recreational gamblers with and without parental addiction". *Psychiatry Research* 196: 290–295. doi:10.1016/j.psychres.2011.12.019.
- 25.Tomei, A., Besson, J., Grivel, J. (2017). "Linking empathy to visuospatial perspective-taking in gambling addiction". *Psychiatry Research* 250: 177–184. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.12.061>.
- 26.Tsegaye, S. (2003). "Strategies for Effective Coalition between Government Organs and Local Community Associations in the Fight against Corruption". A Draft Report Submitted

- to The Coordinators of the International Policy Research Workshop on Local Government Development Organizations, March.
27. Van Holst, R.J., Sescousse, G., Janssen, L. K., Janssen, M., Berry, A. S., Jagust, W. J., and Cools, R. (2018). "Increased Striatal Dopamine Synthesis Capacity in Gambling Addiction". *Biological Psychiatry*, 83:1036–1043.

An Investigation of Participation Factors in Sport Betting (Case Study: Football)

Mohammad Soltan Hosseini¹ - Mehdi Salimi*² - Mohsen Tayebi³

1. Associate Professor, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran
2. Assistant Professor, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. 3.
Ph.D. Student in Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan,
Isfahan, Iran

(Received: 2018/12/15; Accepted: 2019/10/22)

Abstract

The present study aimed at investigating participation factors in sport betting. The research method was analytical descriptive conducted by the field study method and applied in terms of objectives. The statistical population included all those who participated in football betting online. As the researchers did not have access to these subjects, 124 subjects were selected as the study sample by the snowball sampling method. A researcher-made questionnaire consisting of 21 indicators and 4 components was used to collect data. The face and content validity of this questionnaire was confirmed by professors and experts while the related literature was totally reviewed. Furthermore, its reliability was calculated using Cronbach's alpha coefficient (0.87). Descriptive and inferential statistics (Pearson correlation coefficient, exploratory factor analysis, and second order confirmatory factor analysis) were used in SPSS and Lisrel for data analysis. The results indicated that the most important factors in participation in betting were economic and financial factors, greed, excitement and addiction to betting.

Keywords

Addiction to betting, economic factors, excitement, football, greed, sport.

---

* Corresponding Author: Email: m.salimi@spr.ui.ac.ir ; Tel: +989131055917